

# ሙሉጌታ ሉሌ ሲሞትልዎ በሐሰን ዑመር አብደላ ላይ መዝሙሩን ቀጠሉ!

ሆህተብርሃን ጌጡ /ጀርመን

ይድረስ ለዕዝራ ደመላሽ (አበራ ለማ) „የምግታር ለትርቡሌዉ ልጅ,, ፅሁፍ አቅራቢ (ኖርዌይ) ካሉበት

„...ምግታር ለትርቡሌዉ ልጅ...,, ቃሉ ምግታር የሚለዉ ከሟቹ ከጎይሉ ገሞራዉ የተሰረቀም ቢሆን በዚህ ርዕስ በዕዝራ ደመላሽ ሥም ከፍራንክፈርት ብለዉ ሰሞኑን ለድረ ገጾች ለንባብ ያበቁትን አርቲክል ተመለከትኩት። አነሳስዎ ከእርስዎ ፅሁፍ ከጥቂት ቀናት በፊት በተለያዩ ድረ ገጾች ለንባብ ለበቃዉ „... በመዘዘኛዎ ኤርትራ ጦስ-ዛሬም ስንተራመስ...,, የሚለዉ ፅሁፍ በይሄይስ ተዓምኖ ሳይሆን „በእኔ ይሄይስ ተአምኖ በተሰኘ ብዕር ሥም ፍራንክፈርት አብሬዎ በምኖረዉ,, (ነጭ ዉሸት አይዋሹ፣ አርስዎ ኖርዌይ ነዉ የሚኖሩት) እንደተዘጋጀ በመገመት፣ በእኔ ሥም ግን እንዳልወጣ አድርገዉ በማመን ፀሐፊዉን ወይም እኔን ለመሄስ የተነሱ ይመስላል። የትችትዎ ምክንያትም ደግሞ እኔ ወይም ጸሓፊዉ ከጠቀሰዉ ሰዉ ጋር ያለዎት አለመግባባት (ጠብ) እንጂ የመጣጥፉ ይዘት እንዳልሆነ፣ ገና ከጅምሩ ያስታወቃል። ያን ሁሉ ጎዳና ያስኬደዎና ያንድን ክፍለ ሀገር ሕዝብም በጅምላ ለመሳደብ ያነሳሳዎ ምክንያቱ ይኸው ነዉ። ዉስጣዊ ዓላማዎ ደግሞ በዚያ ፅሁፍ በበጎም ሆነ በክፉ ሥማቸዉ የተጠቀሱ ግለሰቦች ካሉ ዕገሌ ነዉ የሚል ጥቆማ ለማካሄድ ወይም የማሳበቅ ሥራ ለመሥራት የተዘጋጁ እንደሆነ ያስታወቅበዎታል። ባጭሩ የፅሁፍዎ ጭብጥ የሚያጠነጥነዉ ይህን ፅሁፍ ሊጽፍ ይችላል ብለዉ ግምት የሰጡት ሰዉ፤ እርስዎ ከሚጠሉት ዩሱፍ ያሲን ጋር የእርስዎን አባባል ልዋስና የሆድ ወዳጅ ስለሆነ እሱንም፣ የተወለደበትንም ክፍለሀገር ሳይቀር ሥማቸዉን ላጥፋ ነዉ መልዕክቱ። ሌላ ምክንያት ባፈላልግ የተወለድኩበትን ክፍለሀገር ሕዝብ ጭምር የሚያሰድብ ድርጊት ባወጣ ባወርደዉ ላገኝ አልቻልኩም፤ ምናልባት ጎንደር የአማርኛ አስተማሪ ሆነዉ በሰሩበት ወቅት በግል ያስቀየመዎት ተማሪ ከሌለ በቀር? እኔን በሚመለከት ወደፊት የሚያካሂዱት ሪሰርች ካለ የፕሮጀክትዎ ጥናት የተሳካ እንዲሆን መጀመሪያ ሥሜን ላስተካክልዎ። እርስዎ አበራ ለማ ገደፋ ገዳ በመባል እንደሚታወቁት ሁሉ እኔንም ሲገልጹኝ ሆህተብርሃን እንዳሉት ሳይሆን፣ ሙሉ ሥም ከነአያት ሆህተብርሃን ጌጡ ተሰማ ነዉ። በብርሃንና በጥበብ መካከል ያለዉን ልዩነት መቼም ሳይረዱት አይቀሩም። በሰዋስዎ ቀመር ሕግ በዘርፍ ተናባቢዎች መካከል ባሉ የቃላት መለያየት ከፍተኛ የትርጉም ልዩነትም አለ። እርስዎ ለመግለፅ እንደሞከሩት በካድሬነትም ባይሆን ለተወሰኑ ዓመታት በደርግ ሥርዓት በጋዜጠኝነት ተግባር ተሰማርቼ ለሀገሪ ሠርቻለሁ። ይህንንም በሆነ አጋጣሚ „ራይን-ማይን የኢትዮጵያዉን ኮምዩኒቲ,, በአንድ ወቅት ፍርንክፈርት ከተማ በተደረገ ስብሰባ፣ በሆነ ምክንያት አስፈላጊ ሆኖ አግኝቼዉ ስለነበር፣ ስለእኔ ማንነት ገልጫለሁ። እርስዎ የፍራንክፈርት ኗሪ ቢሆኑ ኑሮና የኮሚኒቴያችንም አባል ቢሆኑ ኖሮ፣ ሆህተ እንደዚህ ነዉ የሚል ያረጀ ኢንፎርሜሽን/መረጃ እንደ አዲስ አያቀርቡም ነበር። ለብዙ ጊዜያትም በዚሁ ኮሚኒቲ በምክትል ሊቀ መንበርነትና በፀሐፊነት አገልግያለሁ። በየደረሰኩበት ባላቅራራም ኢትዮጵያዊ ጎንደራነቴንም ደብቄ አላዉቅም። አስጎንብሶ የሚያስኬድ ተግባር በሕይወቴ ፈፅሜ ስለማላዉቅ ባለፈ ሥራዬ ባልኩራራም አፍሬበት ግን አላዉቅም። ደግሞስ ለአንድ ሰዉ ፅሁፍ መልስ ለመስጠት ወደዚያ ሰዉ ክፍለ ሀገር ትዉልድ መሄድስ ምን አስፈለገ? ኢትዮጵያዊነታችን አልበቃ አለ? የፅሁፍዎ ይዘት ግን የሚያስተላልፈዉ መልዕክት ከዚያ የተለዩ ነዉ። እኔ በዕዉነት አንባቢ እንዲረዳልኝ የምፈልገዉና ይቅርታም የምጠይቀዉ ሳልወድ በግድ ወደዚህ አተካራ ተራ ነገር ውስጥ እንድንባ በመገደዴ እንጂ የመወራረፍና የመጠላለፍ ሱስ ኑሮብኝ እንዳልሆነ፣ነዉ። ይኸዉም እኔን እንደግለሰብ በመሰላቸዉ መንገድ መሳደብ ሲችሉ፣ ተውልጄ ያደኩበትን ክፍለ ሀገር ሥም በማንሳት የጎንደርን ሕዝብ ባጠቃላይ „የጎንደሮቹ ትርምቡሌ ልጅ,, ስለትርምቡሌዎች ጋባዥነትና አልባሽነት ታሪክ ሊተርቱ ሞክረዋል። በዕዉነት የጎንደር ክፍለ ሀገር ሕዝብስ እርስዎ እንዳቀረቡት፣ እንዲያ ዓይነት ታሪክ ነዉ ያለዉ? ባለፈ ታሪኩም የሚያኮራ ጀብዱ የፈጸሙ ጀግኖችን ያፈራ፣ በአሁኑም ፀረ ወያኔ እንቅስቃሴ በሀገር ውስጥም ሆነ፣ በዉጭ አገር በጎንዘባቸዉ፣ በጊዜያቸዉ ሁሉ አቀፍ የሆነ መስዋዕትነት እየከፈሉ የሚገኙ ልጆችን ያፈራ ክፍለ ሀገር ነዉ። ሌላዉ ሁሉ ቢቀር እነታማኝ የሚያደርጉትን አስተዋጽኦ ሊረሱት አይገባም ነበር? ብዙዎችም ይታዘቡዎታል!

አንድ ሥሙን የማላስታዉሰዉ ገጣሚ፤

„በራስ ጎጆ ጣሪያ ሥር፤

ተደብቆ በምሥጢር፤

ከበድን ኮምፒውተር ጋር ይዞ ንግግር፤

በኤሌክትሮኒክ ዓለም ከልካይ በሌለበት፤

የሰድብ ወርጅብኝ የምታወርድ መዓት፤

ያልተገራ አንደበት ምላስ ባለሐብቶች፤

የነገር፣ የተንኮል፣ የሸር ቱጃሮች፤

ወደ ጠላት ሳይሆን ወደ ወገን ግንባር አነጣጣሪዎች፤

እንዴት ከረማችሁ እናንተ ዋልጌዎች፡፡

እንዳለዉ መሬት ላይ ካለዉ ዕዉነት ርቀን፣ የምንወደዉን አለአግባብ ለማወደስና የምንጠላዉን ለማዉገዝ ስንል አንዳንዶቻችን የዘመኑን ቴክኖሎጂ እየተጠቀምንበት እንገኛለን። ባጭሩ ፅሁፍዎ እንደገባኝ ከሆነ የእኔ ወንጀል ሆኖ የተገኘዉ፣ እርስዎ ከሚጠሉት ሰዉ (ዩሱፍ ያሲን) ጋር ለምን የልብ ወዳጅ ሆንክ የሚል ነዉ። ያም በመሆኑ ሌላዉ ሁሉ አንባቢ በወቅቱም ሆነ ዛሬ እጅግ የወደደዉን እርስዎ ግን የተጸየፉትን (.....ኢትዮጵያና ኤርትራ-ያልተጠናቀቀ ፍቺ፣ ያልተሳካ ጉርብትና.....) ከሚለዉ አርቲስታል የእርሱን ፅሁፍ ያን በእኔ ሥም የጻፈ ሰዉ ለምን ጠቀሰ ነዉ፤ ያንጨረጨረዎት። ጸሃፊዉ ራዕይ መጽሄትን ምንጭ አድርጎ መጥቀሱ ከሆነ ወደ ጥርጣሬ ዓለም ያስገባዎ፤ በወቅቱ የራዕይ ደንበኞች የነበሩ አንባቢዎን መፅሄቱ በቤታቸዉ እንደሚኖር እርግጠኛ ነኝ። ደግሞስ የኢትዮጵያንና የኤርትራን ግንኙነት አስመልክቶ በተፈጠረ ችግር የሐሰን ዑመር አብደላ (የዩሱፍ ያሲን) ፅሁፍ ያልተጠቀሰ የማንስ ይጠቀሳል? መሬት ይቅለለዉና አቶ ሙሉጌታ ሉሌ በአንድ ወቅት እሱን፣ ሚቹን ተፈራ አሥማረን፣ ገሞራዉ ካሳን፣ (ዳዊ ኢብራሂም በወቅቱ ተጋብዞ ኬንያ ስለነበር በቪዛ ምክንያት ሳይሳካ አልተገኘም) በኮሚኒቲዉ መድረክነት ፍራንክፈርት ጋብዘን በነበረበት ወቅት በዚያ አጋጣሚ ያጫወተኝን ሳልጠቅስ ማለፍ ይከብደኛል። ጋሽ ሙሉጌታ፡ ተፈራ አስማረ እኔ ሆነን፤ እኔ ቤት እስከ ሌሊቱ አሥር ሰዓት ሳንተኛ ያልተነሳ ነጥብ አልነበረም። ያችን ሌሊት ሁልጊዜ አስታወሳታለሁ። ከእነኝህም አንደኛዉ በወቅቱ ለድምፅ አልባዉ የኢትዮጵያ ሕዝብ እንደ ድምፅ ሆኖ ታገለግል ስለነበረችዉ የጦቢያ ዓምደኛ ፀሃፊዎች ነበር። ሳልጨምር ሳልቀንስ ሙሉጌታ በወቅቱ ያጫወተን፤ .....ጦቢያ መፅሄትን ደረጃዋን ጠብቃ እንድትቀጥል ያስቻላት ..... ጸጋዬ ገብረ መድኅን አርያ ወይንም ስንሻዉ ተገኘም አይደለም፤ ሐሰን ዑመር አብደላ እንጅ ነዉ ያለን። እንዲያዉም መጽሄቱ ታትሞ ሲወጣ አንዳንዶች በቅድሚያ ማውጫዉን ዓይተዉ የእሱ ፅሁፍ ካለበት (በተለይም በምሁሩ አካባቢ) ነዉ የሚገዙት፣ለሚያደርገዉም ያልተቆጠበ አስተዋጽኦ ኢትዮጵያ ወስጥ ለዘመድ ወክልና ስጥና መጠነኛ ክፍያ እናድርግልህ ብለን ብንጠይቀዉ፤ እናንተ በርትታችሁ ቀጥሉ እንጅ ከእናንተ ምንም ሳንቲም አልፈልግም ..... የሚል መልስ ነዉ የሰጠን ብሎ ያጫወተንን እስካሁን አልረሳዉም። እታዲያ ስለ ዩሱፍ ያሲን ምንንነት ምስክርነት ሙሉጌታ ሉሌን እንመን ወይንስ አበራ ለማን? ሰዉ ዕምነት እንዲጥልብዎ ከፈለጉ፤ ከአሉባልታ ይራቁና አመኔታ አንዲጣልብዎ የሚያስችል ተግባር ይፈጽሙና እንይዎ! አሁን ባሉበት ሁኔታ ግን ያን! ሎጋ ቁመትዎን የአስተሳሰብ ድንክነትዎ ተክቶት ተቸግረዉ ይታዩኛል።

ወደ ተነሳሁበት ነጥብ ልመለስና በመሠረቱ እኔ፡ የዚያ ፅሁፍ አቅራቢ ባለመሆኔ ያን ፅሁፍ በተመለከተ እንደዚያ ሰዉ ሆኜ ልሞግትዎ አልሻም። ለነገሩ እኮ እርስዎ ያንን ፅሁፍ መነሻ አደረጉ እንጂ፤ ፅሁፍዎ የሚያስተላልፈዉ መልዕክት ሊሂሱት ከሞከሩት ፅሁፍ ጋር በይዘቱ በጣም የተለያየ ነዉ። ግን አንድ ሰዉ አንድ ፅሁፍ ሲያዘጋጅ፣ ከዝግጅቱ ጋር የሚጎዳኝ ሆኖ ካገኘዉ፣ የማንኛዉንም ጸሃፊ ሰዉ በዋቢነት መጥቀስ የማንኛዉም ሰዉ መብትም ነዉ። እኔ የምጠላዉ ሰዉ ስለሆነ ሥሙ አይነሳ ከሆነ ችግርዎ፣ ጠቡ ከራስዎ ጋር ነዉና ሳይመሸና ይችን የኮንትራት ዓለም ሳንሰናበታት ከራስዎ ጋር ይታረቁ። መፍትሄዉ እሱ ብቻ ነዉ። በመጀመሪያ ደረጃ እኔ የማን የልብ ወዳጅ ልሁን የማን ጠላት እርስዎ ሊወስኑልኝ አይገባም፤ አይችሉምም። የትኛዉን ሰዉ ለመቅረብም ሆነ፤ ለመራቅ የሚያስችል መጠነኛ አዕምሮ ያለኝ ይመስለኛል። እንዲያዉም እርስዎ በጽሁፍዎ የሆድ /የልብ ወዳጅ/ ያሉት ዓይነት አባባል የእኛን ግንኙነት በትክክል አይገልጸዉም። ሁለት የእናት ልጅ ወንድሞች አሉኝ። ሦስተኛዉ ወንድሜ ደግሞ ዩሱፍ ነዉ። እርሱ ደግሞ እኔን ከሰዉ ጋር ሲያስተዋወቀኝ „ልጄ“ ነዉ በማለት ነዉ። በእርግጥ እሱ ማቅረቡን ለመግለፅ ቢጠቀምበትም ከዚህ አባባሉ ጋር ባለቤቱ አትስማም። ምሥጢሩ ሌላ ሳይሆን የሆነ አባት መሆን ከቻለ ያረጅብኛል ነዉ ፍራቻዋ። መቼም ይችን እርጅና ሁሉም ዓይንሽ ላፈር ነዉ የሚላት። አይደል? ግን አትቀር! ይህን ዓይነቱን ግንኙነታችንንም የሚያቆርጠዉ ወሪደ-መቃብር ብቻ ነዉ። አራት ነጥብ። እኔ ከሠላሳ ዓመት በላይ ሳዉቀዉ በኢትዮጵያዊነቱ እንጂ ኤርትራዊ ነዉ የሚለዉን አባባል ለመጀመሪያ ጊዜ ገና ከእርስዎ መስማቱ ነዉ። እርስዎ ብዙ ስለቀባጠሩባቸዉ አባቱ ስለማላዉቃቸዉ እምብዛም የምለዉ የለኝም። በመጽሃፉ የምረቃ ዕለት ስለሳቸዉ በፎቶና በተለያዩ መረጃዎች በእርስዎ አገቡኞች በሆኑ የኮሚቴዉ አባላት የተነገረን ታሪክ ግን እርስዎ ከሚተርቱልን የባንዳነት ተረት በእጅጉ የተራራቀ ሆኖ አግኝቼዋለሁ። ይህ ብቻም አይደለም። አንዳንድ የሀገር ዉስጥና የዉጭ ጸሃፊዎች ስለእሱ አባትና (ፊታዉራሪ ያሲን ሙሃመዳ) ቤተሰብ ከጻፏቸዉም፣ የእርስዎ አቀራረብ በእጅጉ ስለተራራቀብኝ፣ እነዚያን መጻሕፍት በዋቢነት ቢመለከቷቸዉ ኖሮ አቀራረብዎ

ሚዛን የደፋ ሊሆን ይችል ነበር ብዬ እገምታለሁ። አሁንም ስለማይመሽ (Dr. Abdalla Adu „Afar... a nation of trial 1988) swedeen, Dr. Jamal Abdulkadir Redoo (Macamooda yassini 2015, Samara and Encycolopedia Athiopiaca (Volume 5 page) Jhon Markarkis የተሰኙትን መጻሕፍት ከቻሉ ይመልከቷቸዋል። የአስሎ ኗሪ ኢትዮጵያዊ ይጠየቅ? የእርስዎ ዘመዶች ይጠየቁ? የሱፍ ጢዮ እሚባል ቦታ መወለዱንም ለመጀመሪያ ጊዜ የሰማሁት በአስሎ የመጽሃፍ ምረቃ ወቅት ላይ ነበር። ይህ ሁሉ ብዙ የሚነገርለት መዘዝ በቀይ ባሕር ባለቤትነት ምክንያት መሰለኝ። በቅርቡም ከአቶ ያፌድ ጥበቡ ጋር ያደረገውን ቃለ ምልልስም አዳመጥኩት። የትውልድ መንደሩንም „ጢዮን,“ ሦስተኛ ወደብ ናት ሲል ይገልጻል እንጂ የሚያፍርባት አይመስለኝም። እኛ ከተዋወቅንበት ከዛሬ ሠላሳ ዓመት በፊት ጀምሮ እስካሁን፤ የእኛ የጋራ „ፓስ-ወርድ,“ ኢትዮጵያዊነት እንጂ ዘርና አካባቢ አይደለም። ደርግ ደግሞ የወደቀ ግንድ ምሳር ካልበዛበት በስተቀር በዘር የሚታመም መንግሥትም አልነበረም። እስካሁንም ድረስ ከኢትዮጵያዊነት ወጭ ዘሩ አይታወቅም። ደግሞስ ለእርስዎ አንዱን ኤርትራዊ ሌላውን ኢትዮጵያዊ የሚል ዜግነት ለመስጠትና ለመንሳት ማነዉ ሥልጣኑን የሰጠዎ! ላንድ ምስኪን ስደተኛ እንዲህ ዓይነት ሥልጣን የሚሰጥ ሀገር ከሆነማ ሁላችንም ጉዟችንን ወደ ኖርዌይ እናድርጋ? ደግሞስ እርስዎ በፅሁፍዎ እንደጠቀሱት በኤርትራ መገንጠል ፈፅመው የማይሰማሙ ከሆነ፤ ለምንድነዉ እታዲያ የሱፍን ወደ ኤርትራ ለመሸገጥ የተቻሉት? ለክፉም ለደጉም መጀመሪያ የነበረከት ስምአን መመለስ ይጠናቀቅና የዩስፍን ጉዳይ ደግሞ ለወደፊቱ እናስብበታለን። ለሀገር የሚያስብ የእርስዎ ዓይነቱ ሰው ጥቆማ እንዲህ በቀላሉ መታለፍ የለበትም።

ወንድማችን ሙሉጌታ ሉሌ መሬት ይቅለለውና ወደማይቀረው ዓለም ሂዷል። ቀደም ብለውም እርስዎ በዚህ ታዋቂ ብዕረኛ ሰው ላይ ጥላሸት ለመቀባት ሲሉ የበዓሉ ግርማ አስገዳይና ገዳይ እንደሆነ አድርገው፤ በዓሉ ግርማን የበሉ ጅቦች ብለው በአቶ ሙሉጌታ ብቻ ሳይወሰኑ ጎጃሜዎችን በሙሉ ተሳደቡ። ጋሽ ሙሉጌታ ተራ ሰው ስላልነበር፤ መልስ ሳይሰጥም ወደ ማይቀረው ዓለም ተሰናበተ። ኮሎኔል ፍስሐ ደስታ እግዜር ይስጣቸውና በቅርቡ ባሳተሙት „አብዮቱና ትዝታዬ,“ በተሰኘው መፅሐፍ ምክንያትነት ስለበዓሉ ግርማ አሟሟት ተጠይቀው፤ በዓሉን የገደለው የደህንነት መሥሪያ ቤቱ እንደሆነ፤ ከራሱ ከወቅቱ የደህንነት ጎሳ ለሥልጣን ከነበሩት ከኮሎኔል ተስፋዬ ወልዴሥላሴ አንደበት መስማታቸውን አረጋገጡልን። በዚህም የእርስዎ ዋሽነት ይፋ ሆነ። እንግዲህ ከምድር ተነስተው አፋሮችን፤ ጎጃሞችን፤ ጎንደሮችን ተራ በተራ እየተሳደቡ ነው።ምን ቀረዎ? መቼም ጎንደር ከደረሱ ተከዜን መሻገርም የማይቀር ነው። ክልል አንድ ይድረሱና ሱሪ መታጠቅምን ያስመስክሩ። ሥም ከሚያጠፉበት ከኢንተርኔትና ከፌስቡክ የጀግንነት ሜዳ ወጣ ይበሉና እስኪ በራስዎ ሥም ለሃያ አምስት ዓመትያህል በኢትዮጵያ እየተፈጸመ ስላለው ግፍ ይተነፍሱ። ወንድ ይውጣዎ! መጨፈር የሚችሉት ያዉ ጊዜ ባጋደለበት አካባቢ እንጂ ወደዚያ ተሻግረው ቃል አይተነፍሱም። እንደዚያ ቢያደርጉ ደግሞ አዲስ አበባ በወያኔ የቀበሌ አዳራሽ እየተያዘለም መፅሃፍዎን ማስመረቅና መቼብቸብ ሊያቆሙ ነው። የነ ጋሼ የሱፍ መጽሃፍ አዲስ አበባ ለመመረቅ ዕድል የለውም። እርስዎ እንደሚሉት ኤርትራዊ ስለሆነ አይደለም ግን ምክንያቱ። በማይንበረከክ ፀረ ወያኔ አቅሙ እንጂ።

እያስረዘምኩ አንባቢን እንዳላሰለች እንጅ፤ ስለ የሱፍ መጽሃፍም በጽሁፍም ለማወሳት ሞከረዋል። እንዲህም ይነበባል፤ „... የሱፍ ያሲን ኢትዮጵያውያንን በዘርና በጎሳ ለመበታተን አዉጥቶና አዉርዶ የጻፈውን ርካሽ መጽሃፍ የተንኮል ጭብጥ ተረድቶ,“...የኢሳቱ ሲሳይ አጌና ቃለ መጠይቅ አድርጎለት ባያጋልጠው ኖሮ፤ ስንቱ የዋህ ኢትዮጵያዊ በራሱ ገንዘብ እራሱ የተሰደበበትን ርካሽ ዝባዝንኬ ሸምቶ ያንጀት በሸተኛ በሆነ ነበር,“... ይላል። ባጭሩ የመልዕክቱ ጭብጥ የዩስፍን መጽሃፍ አትግዙ ለማለት ነው እንጅ፤ የኢሳትን ቃለ መጠይቅ ለተከታተለ ሰው እንዲህ ዓይነት መልዕክት ሲተላለፍ አልተደመጠም። ወይንስ እርስዎ የሚያዳምጡት የኢሳት ጣቢያ ለዬት ይላል? (በነገራችን ላይ በአካባቢዬ መጽሃፉን ለሚፈልጉ ሰዎች ያከፋፈልኩት ከለንደን የኢሳት ቡክ ስቶር) ተልኮልኝ ነው። ወንድሜ የሱፍ ያሲን ለማቴሪያል የሚጨነቅና የሚጠበብ ሰው፤ ለንግድ ብሎ ያዘጋጀውም ቢሆን ኖሮ፤ ኪሣራ በኪሣራ አድርገውት ነበር። ግን ብዙዎቻችን በቅርብ የምናወቀው የሱፍ ስለ ዕለት ምግብና ስለሚለብሰውም ልብስ አስቦ የሚያወቅ ሰው አይደለም። ግን በእግዚአብሔር ዕውነት „...አሰባሳቢ ማንነት ባንድ ሀገር ልጅነት-የኢትዮጵያ ዕጣ ፋንታ,“ የተሰኘው መፅሃፍ እኛን በዘርና በጎሳ ለመከፋፈል የተፃፈ ዝባዝንኬ ነው? ደግሞስ ለኢትዮጵያ አለመበታተን አሳቢ ነኝ ካሉና ይህም ካንጀት ከሆነ፤ በጎሳና በዘር እየከፋፈሉት ያሉትን ባለጊዜዎች ለምን ፈሯቸው? በወጣ ተረታችን „አህያውን ፈርቶ ዳዉላውን,“ የሚለው አባባል እዚህ ላይ በትክክል የሚገልጽዎት ይመስለኛል። መጽሃፉን ያነበቡ ሰዎችም „...ኢትዮጵያዊነት አሰባሳቢ ማንነት,“ የተሰኘውን መጽሃፍ ዝባዝንኬ ነው ሲሉ፤ በጣም ይታዘቡዎታል። ክልባቸውም ያዝኑበዎታል። አንድን ሰው ስንጠላ በጎ ተግባራቱን ሁሉ አፈርድሜ ለማስጋጥ መሞከርና ብርሃኑን ጨለማ፤ ጨለማውን ብርሃን ነው ብሎ አጣሞ ማቅረብ በስድስተኛ ሕዋስ ከማሰብ በቀር ሌላ ምን ሊሆን ይችላል ትላላችሁ? „...ኢትዮጵያዊነት አሰባሳቢ ማንነት,“ የተሰኘው መጽሃፍ ተራ የተረት ተረት ልብ ወለድ ሳይሆን፤ በቂ ጥናቶች ተደርገውበት የቀረበ፤ የማንበራዊ ሳይንስ ግኝትና ወደፊትም በከፍተኛ የትምህርት ተቆማት ለማስተማሪያነት እንደሚገለግል ሆኖ፤ በመረጃዎችና በጥልቅ ትንተናዎች ላይ ተመሥርቶ የተዘጋጀ ሰነድ ነው። በመጽሃፉ ምረቃ ዕለትም ከታዳሚዎችና ከመጽሃፉ ገምጋሚዎች

የተንጸባረቀው የፅንሰ ሀሳብ መልዕክት ይኸው ነበር። አለመታደል ሆኖ ነው እንጅ፤ ኖርዌይ መፅሃፍ ሲመረቅማ መገምገም የነበረበት ደራሲ አበራ ለማ ነበር። እኔ ለእርስዎ ያለኝ አመለካከት እንዲዚያ ነው። ግን ምን ያደርጋል? የመለያየትና የመከፋፈል ዛር በሁላችን ላይ ሰፍሮብን በየቦታው ያስጎራናል አልፈርድበዎትም። የስደት ኑሮ ከሌላው ሰው ጋር ብቻ ሳይሆን ከራስ ጥላም፤ ከቤተሰብም ጋር ያጋጫል።

በቅርቡ እርስዎ የጻፉትንና ለንባብ ያበቁትንም „...ጥሎ ማለፍ...,, ታሪካዊ ልብ ወለድ መጽሃፍዎን አንብቤ ወድጄለዎታለሁ። የሥነጽሁፍ ችሎታዎንም አደንቃለሁ። ሳነበውም በጣም እየጣመኝ ነው የጨረስኩት። ግን እንዲያም ሆኖ ከጋሼ ዩሱፍ መፅሃፍ ጋር በይዘት ደረጃ ሲመዘኑ ከብደታቸው አይመጣጠንም። ልዩነታቸውም የት እየለሌ ነው። እንዲያም ስልዎ እርስዎ እንዳሉት የሆድ ወዳጄ ስለሆነም አድልዎ በማድረግ አይደለም። እንደዚያ ዓይነት አስተሳሰብ ያለኝ ሰው ብሆንማ ኖሮ ገና ከመጀመሪያውኑ መጽሃፍዎንም አልገዛው ነበር። „...ኢትዮጵያዊነት አስባባሊ ማንነት...,, የሚለውን ርዕስ ይዞ የወጣው የጋሼ ዩሱፍ መጽሃፍ ግን ገና የወጭ ሽፋኑን ሲመለከቱት መላ ኢትዮጵያ ከነሁለመናዋ ትታያለች። የእርስዎ ደግሞ የቃላት ውበቱና አቀራረቡ ቢማርክም፤ በይዘቱ በሞቱ እፊትም ላይ የሚፎክር ስለሆነ፤ ሕይወት አልዘራበትም። በሞተ ሬሳ ላይ የሚፎክሩትና አልቃሾን ደረት እያስመቱ ሚሾ እንዲያስወርዱ የተቀጠሩ፤ ከሚቹ ጋር ምንም ዓይነት የሥጋ ዝምድና የሌላቸውና ሆድ ያልባሳቸው አስለቃሾች ብቻ ናቸው። የታሪካዊ ልብላዱ ባለታሪክ ሆኖ በገፅ ባሕርይነት የቀረበው ግለሰብ ዳኛቸው ወረደ (ፒቲ አፎስር ታምራት ፈረደ) በዕውኑ ሳይሞት በቁም ከሞተ የቆየ ግለሰብ ነው። ገና ያንጊዜ የኢኮኖሚ ዘመቻ መምሪያ ስብሰባ ላይ ከሻለቃ እንዳለ ተሰማ ጋር ለመቧከስ ቃጥቷቸው „ይቺን የሂስ ክኒን ዋጡ...,, ተብለው በተግሳጽ በትምህርት ሥም እንዲታረሙ ተብሎ ወደ ቼኮዝሎቫኪያና ቡልጋሪያ ሲላኩ ከሥልጣን ዓለም ተሰናብተው ያን ጊዜ ነው ሁለቱም በቁም የሞቱትና ከሥልጣንም እየተገለሉ የሄዱት። ያውም እነሱ ዕድለኛ ሆነው፤ ጊዜው ተቀይሮ ነው እንጅ፤ ድሮ የነበረው እርምጃማ ለትምህርት ወደ ወጭ ሳይሆን „አመሉ ከከፋ ላከው ጋሞጎፋ,, ነበር አሉ የሚባለው። የፅሁፍዎ ፈርጠ-ተምሳሌት ሆኖ የቀረበው ፒ.ቲ. አፎስር ታምራት ፈረደ (ዳኛቸው ወረደ) ሁሉም ነገር ሳይሳካ ሲቀር ተስፋ ቆርጦ እራሱን ከፎቅ ወርወሮ የሞተ ሰው ነው። ከመጨረሻዋ ሚስቱ ከወ/ሮ ፀሐይ ዶክሜንቶቹ ተዘርፈው ወይም ተሰርቀው በእጅግ ገብተው ሊሆኑ ስለሚችሉም ያሰባሰቧቸው መረጃዎች መጽሃፉን አጠናክረውት ቢታይም፤ ስለእነዚህ ስለሞቱ ሰዎች ከሚያቅራሩ ግን፤ እንደ ቆራጧ አርቲስት አስቴር በዳኔ ባለ አራት ነጥብ ኮከቡን የወያኔውን ጀኔራል ሳሞራ የኩስን ደደቢት ላይ „ያን ያደረጋችሁትን ተጋድሎ ሁሉ እናደንቃለን፤ ግን በዕውነት እናንተ አሁን ሥልጣናችሁን በሰላም ትለቃላችሁ? የአንድ አገር ልጆች ሆነንስ ለምን ከተቃዋሚዎች ጋርስ እንደ ጠላት ትተያያላችሁ..ወዘተ በማለት በጥያቄ እንዳፈጠጠችው፤ (ያውም አገር ውስጥ እየኖረች) ወይም ደግሞ እስኪ እንደነ ኤርምያስ ለገሰ ሀገሪቱን ባለቤት አልባ ስላደረገች ባለጊዜዎች ደፈር ብለው፤ አንድ ይበሉና እርስዎንም እንደነ ሙሉጌታ ሉሌ እንደነ ሐሰን ዑመር አብደላ እናከብርዎት እናድንቅዎትም። እርግጠኛ ነኝ ይህን ቢያደርጉ ደግሞ ኖርዌይዎች እንደ ጋሼ ዩሱፍ መጽሃፍ የተዋጣለት ምርቃን እንደሚያደርጉልዎት አልጠራጠርም።

ባጭሩ ጽሁፌን ወደ ማጠቃለሉ ሳመራ እኔ በደባልነት የልብ ወዳጅ ነህ ከሚል ዕምነት በመነሳት ከነክፍለ ሀገሬ ተሰደብኩ እንጂ፤ጽሁፍዎ በዋናነት ያነጣጠረው፤ ከዩሱፍ ጋር ባለዎ የግል ጥላቻ በመነሳት፤ እሱ የሚለውን ሁሉ አትስሙት፤ በተለይ እርስዎን ለሚከተሉ ደቀ መዛሙርትዎ ደግሞ እሱን ከተከተላችሁና የሚጽፈውንም በእርስዎ አገላለጽ ዝባዝዝንኬ ካነባበችሁ „ዉጉዝ ከመ አርዮስ,, ብያችሁዋለሁ ብለው የወግዘት ቡራኬ ለማስተላለፍና ለቡድንዎ ተከታዮች መመሪያ ለመስጠት ነው፤ ያን ሁሉ ዙሪያ ጥምጥም የተገዙትና ያንድ ክፍለ ሀገር ሕዝብ ጭምር የተሳደቡት። ላስተላልፍልዎ የምፈልገው መልዕክት ግን ማንኛውንም ዓይነት የጥላቻ መርዝ ቢረጨ፤ የየሱፍን ኢትዮጵያዊነት ጥያቄ ውስጥ የሚያስገባ አንድም አምክንዮ ማግኘት እንደማይቻል ላረጋግጥልዎ እንደምወድ ነው። እንዲያውም በልጅነቴ ከደገምኩት መልካጊዮርጊስ አንድ ነገር ልመርቅልዎ!

„...አፅራርዬ እለ ተንስኡ በነገረ ከንቱ ወበክ፤ ሀመደ ለይኩኑ በፅባሕ ወሰርኩ...,, (ያለ ምንም አመክንዮ በከንቱ የሚነሱ ጠላቶች፤ አምድ ዱቄት ይሆናሉ) እንደሚለው አባባል፤ መጨረሻዎ የሚያመራው ወደዚያ ነው። አባቴ በልጅነቴ ካጫወቱኝ ትዝታዎች አሁን እያወራን ካለው ርዕስ ጋር ስለሚጎዳኝ ላወሳና ሃሳቤን ላጠቃል። እርሳቸው ሲበዛ የአፄ ኀይለ ሥላሴ አምላኪ ስለነበሩ፤ አሁን ይሄ የእናንተ መንግሥት (ደርግን ማለታቸው ነው) ምን ሥነ ሥርዓት አለው? ለመሆኑ ቤተክርስቲያንን ይሄዳል? አስቀድሶስ ያውቃል? ይሄ ሊቀመንበር የምትሉትስ ጧት ጧት ሥራ ሲገባ እንደ ንጉሳችን ባለሥልጣናቱ እጅ እየነሱ በፊቱ ያልፋሉ፤ ወይንስ ዝምብለው መንጦልጡል ነው? ሲሉኝ ግራ ስለገባኝ ምን ማለታቸው እንደሆነ ጠየኩአቸው። አየህ፤ በአፄ ኀይለ ሥላሴ ጊዜ ሁሉም ሥርዓት ነበረው። ለምሳሌ ጧት ጧት ተማሪዎች ትምሕርት ቤት ሲገቡ የሀገራችን ብሔራዊ መዝሙር እተዘመረ፤ ለሰንደቅ ዓላማችንና ለብሔራዊ ክብራችን ክብር እየተሰጠ፤ እርሳቸውም ጧት ሥራ ከመጀመራቸው በፊት ቤተመንግሥት መንበረ ዙፋናቸው ላይ ይቀመጡና ባለሥልጣኖቻቸውም በፊታቸው እጅ እየነሱ ያልፋሉ፤ እታዲያ በዚህ ጊዜም በእሳቸው ላይ ነገር የሚጎነጉን፤ ተኝቶ

የማያድር ባለሥልጣን ካለ፣ ዘወትር አጠገባቸው የማትለያቸው ወሻቸው በጃንሆይ ላይ ነገር የሚያስብባቸው ባለሥልጣን ካለ እሱ በፊታቸው ሲያልፍ አምርራ ትጮሃለች። ከዚያን ጊዜ ጀምሮም ባለ ሥልጣኑ ጥርስ ውስጥ ይገባል። በዚህም መሠረት ባንደኛው የእጅ መንሻ ቀን ባለሥልጣን ይልማ ደፊሳ የሚባሉ ሰው እጅ ነስተው ሲያልፉ ወሻዋ ትጮሃለች አሉ። እታዲያ ምን መሰለህ ቁምነገሩ ወሻዋ መጮሃ ላይ አይደለም፤ የተጮኸበት ባለሥልጣን የሰጠው መልስ ነው። አዳምጠኝ ልጄ! ተይ አንች ወሻ ይልማ ደፊሳ ያላሰበውን አታሳስቢኝ፤ አሉ መባሉ ነው። የየሱፍን ኢትዮጵያዊነት ጥያቄ ውስጥ ለማስገባት መሞከርም እራስን አለማመንና ከወሻዋ አስተሳሰብም ተነጥሎ የማይታይ ይሆናል።

በእርስዎ አገላለጽ የእኔን የደርግ ካድሬነትም ሆነ ወጭት ሰባሪነቴንም (እንዲያውም ከዚህ የዘቀጠና ወደታች በጣም የወረደ ስድብም በተለያዩ የራስዎ የብዕር ሥሞች በፌሲ በኩም የለቀቁትን ሳልጨምር ማለቴ ነው) በፀጋ ልቀበለዉና አንባቢን እንዳላሰለች አንድ ጥያቄ ልወርውርና ሀሳቤን ልዝጋ። በጽሁፍዎ የመጨረሻ አንቀጽ/ፓራግራፍ ላይ „...ሲጀመር ጀምሮ ኤርትራ የምትባል አገር በሕገ ተአምኖ አልነበረችም፤ ወደፊትም አትኖርም። አራት ነጥብ።...። የምትል አረፍተ ነገር አስቀምጠዋል። ይህ አባባል ከልብዎ ከሆነ፤ ማነዉ ከሻዕቢያ ጋር አብሮ ተሰልፎና ተዋግቶ፤ ኢትዮጵያ ትንሽ አገር ትሁንልኝ ብሎ፤ ፀረ ኢትዮጵያ አቆም ወስዶ ለዩናትድ ኔሽን ማመልከቻ ፅፎ ኤርትራን ያስገነጠለዉ? ስለዚህ ጉዳይ እስካሁን እርስዎ ደራሲ ነኝም ይላሉ፤ ለኢትዮጵያ ሕዝብ ያስተላልፉት መልዕክት አለ? እነ ሐሰን ዑመር አብደላ/ዩሱፍ ያሲን ግን በተለያዩ ወቅቶችና መድረኮች፤

– „የወያኔ መቅሰፍቱ... የሻዕቢያ ቁርኝቱ ከኢትዮጵያ ሕዝብ ርቀቱ, (ሰኔ 1991)፤

– ኢትዮጵያና ኤርትራ–ያልተጠናቀቀ ፍቺ፤ ያልተሳካ ጉርብትና (ኅዳር 1991)፤

– በባድመ ወረራ ወቅት፤ - ማነዉ ታሪካዊ ስህተት የፈጸመዉ? ኢሳይያስ ወይስ መለስ? ፤

ወዘተ...በማለት የኤርትራው ኢሳይያስ ታላቅ ስህተት ሠርቶ አላስፈላጊ ጦርነት ውስጥ መገባቱንና በመሳሰሉትም ወቅታዊ የሀገር ጉዳዮች ፅፈው በብዕራቸው በአደባባይ ታግለዋል። ወይንስ እርስዎ የኤርትራን ጥያቄ አካኪ ዘራፍ የሚሉበት፤ በተግባር የማይገለጥ፤ ግን የሚጠሉትን ሰው ለማስጠላት ሲሉ ደግሞ የሚመዘት የማስመሳዩ ካርድ ነዉ? ሀገራችን ኢትዮጵያ በሻዕቢያና በወያኔ ሽርና ተንኮል ቲያትር የተሰራባት ሀገር ነች። እርግጠኛ ሆኜ መናገር የምችለዉ፤ በኤርትራ ጉዳይ፤ እኔና እርስዎ የአቆም ልዩነት አይኖረንም። ኢትዮጵያና ኤርትራ ፌዴሬሽኑ ሳይፈርስ ቀጥሎ ቢሆን ኑሮ፤ ውህደቱም ሲፈጸም ፤ (ኤርትራም ከእናት ሀገሯ ከኢትዮጵያ ተቀላቀለች ሲባል) ዓለም አቀፍ ሕግን ተከትሎ ቢሆን ኖሮ፤ እንደገናም የፖለቲካ ጥበብ ታክሎበት የፌዴሬሽኑ መብት ተከብሮ ቢሆን ኖሮ፤ አሁን ደግሞ በጊዜያችን ሕዝብ ወሳኔዉ (ሪፈረንደሙ) የሪፈረንደም መስፈርቱን ቢያሟላ ኖሮ (ነጣነትህን ወይንስ ባርነትን) የኤርትራ ሁኔታ የአሁኑን መልክ ላይዝ ይችል ነበር። እንዲያም ሆኖ ግን አሁን ጊዜዉ „ኤርትራ ወይም ሞት, የሚል መፈክር አንግበን በአደባባይ የምንጮህበት ወቅትም አይደለም። እንዲህ ዓይነቱ አስተሳሰብም ሻዕቢያን ከማጠናከር ጎኑ ባሻገር ለኢትዮጵያ ምንም ዓይነት የፖለቲካ ፋይዳ እንደማይኖረዉ ላረጋግጥልዎ እወዳለሁ። እንደ እርስዎና እንደኔ ባለ ምስኪን ስደተኛ ዜጋም የሚወሰን ብሔራዊ አጀንዳም አይሆንም።ችግሩ እኮ አካኪ ዘራፍ ማለቱ ላይም አይደለም። በየጊዜዉ አንደኛዉ የሌላኛዉ ሥጋት ሳይሆን ወይም እንደ አንድ ሀገር ወይም እንደ ድንበርተኛ ጎረቤት ሀገር እንዴት በሰላማዊ መንገድ መኖር ይቻላል ነዉ? ባለባልታ ነዉ እንጅ የምንለያየዉ በኤርትራ ጉዳይ እንዝመት ካሉም መፍትሄዉም ይሕ ነዉ ብለዉ ካመኑም፤በእኔ በኩል ለመዝመቱ ችግር የለብኝም።በቃ እንዲያዉም ናቅፋ እንገናኝ! ለእርስዎም ከኖርዌይ ብርድ ትንሽ ይገላገሉ። ምናልባት ከዩሱፍ, ሀገር,, በሰላም ደርሰዉ ከተመለሱም የባሕርይ ለዉጥም ሊያደርጉ ይችላሉና እንሞክረዉ።